

ESBL-bildande *E. coli* i vår omgivning – livsmedel som spridningsväg till människa

Projektet...

MSB-projekt om ESBL-bildande *E. coli* i mat, människor, djur och miljö

Pågår
2012-2014

Varför har vi gjort detta?

Vi önskade svar på...

- Kan livsmedel sprida ESBL-resistens till människor?
- Kan ESBL-resistens cirkulera mellan människor, livsmedel, djur och miljön?

Finns det ESBL-bildande *E. coli* i livsmedel i Sverige?

Ja, det gör det

Hur vanligt är det i bladgrönt och importerad fisk och skaldjur?

Bladgrönsaker (n=630)

0%

0,5%

0%

0%

Importerad fisk och skaldjur (n=29)

3%

Hur vanligt är det i kött?

Griskött (n=219)

Nötkött (n=178)

Kycklingkött (n=311)

7%

0%

0%

6%

95%

38%

47%

Förekomst hos livsmedelsproducerande djur i Sverige

Gris (n=184)

2%

Kalv (n= 742)

1%

Värphöns (n= 69)

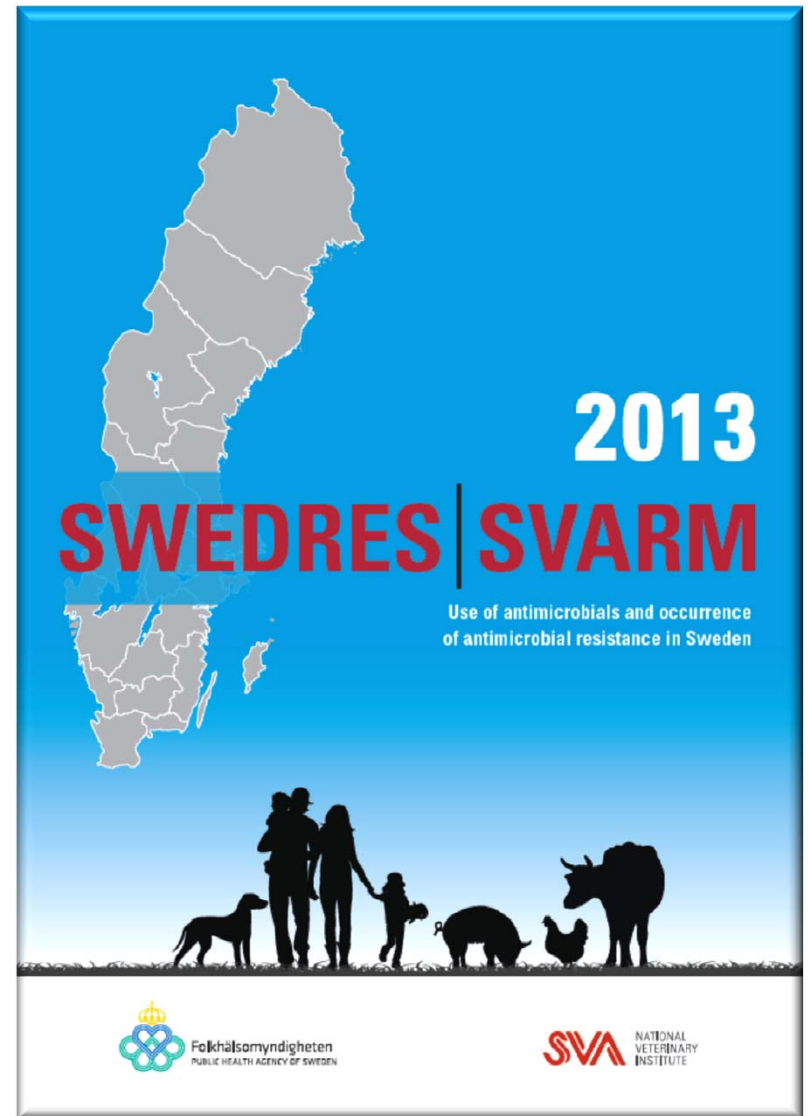
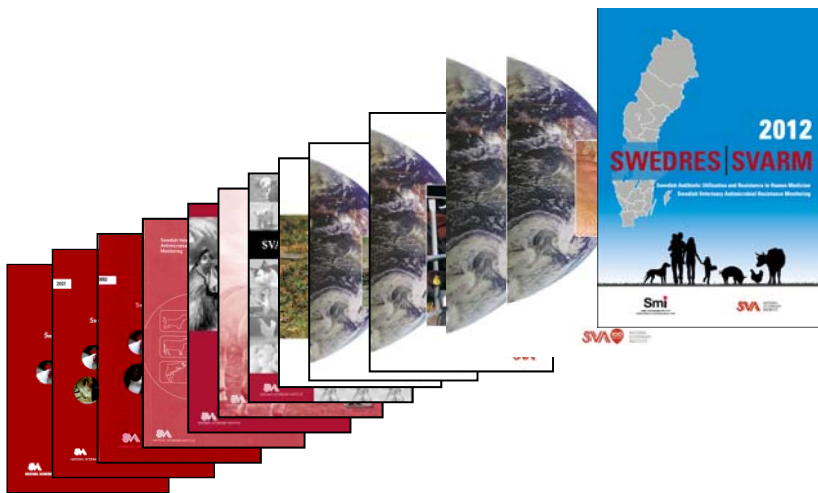
13%

Slaktkyckling (n= 100)

40%

Förbrukning av antibiotika och förekomst av resistens hos djur, livsmedel och människor

ESBL- bildande *E.coli* finns bland både sjuka och friska människor

n=2134

2013 var 5 % av alla *E. coli*-
blodinfektioner ESBL

4,8 % bar på *E. coli* med ESBL

Lämnar människan spår, finns ESBL i miljön?

Ja, det gör det

Råvatten
(n=98)

28%

Trut-spillning
(n=273)

11%

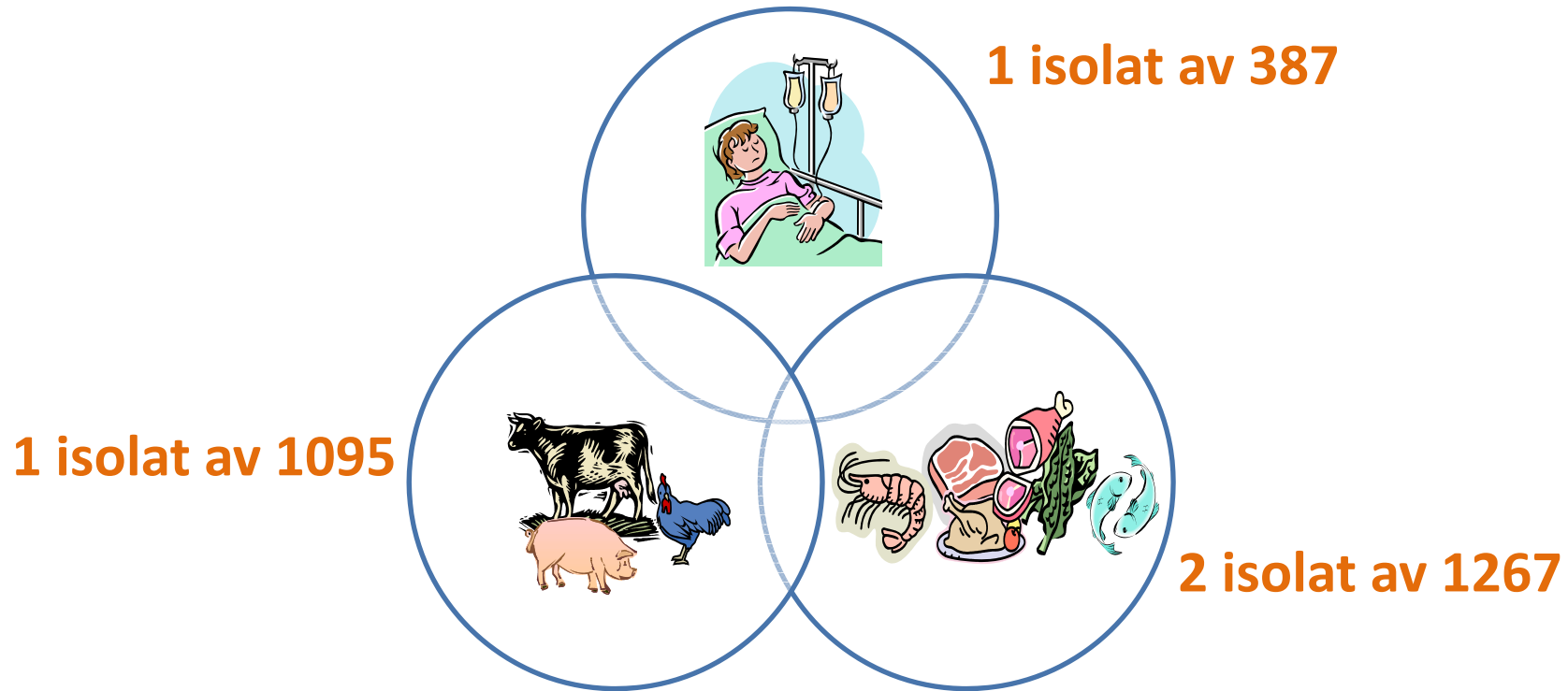
Avlopp
(n=12 dygnsprov)

100%

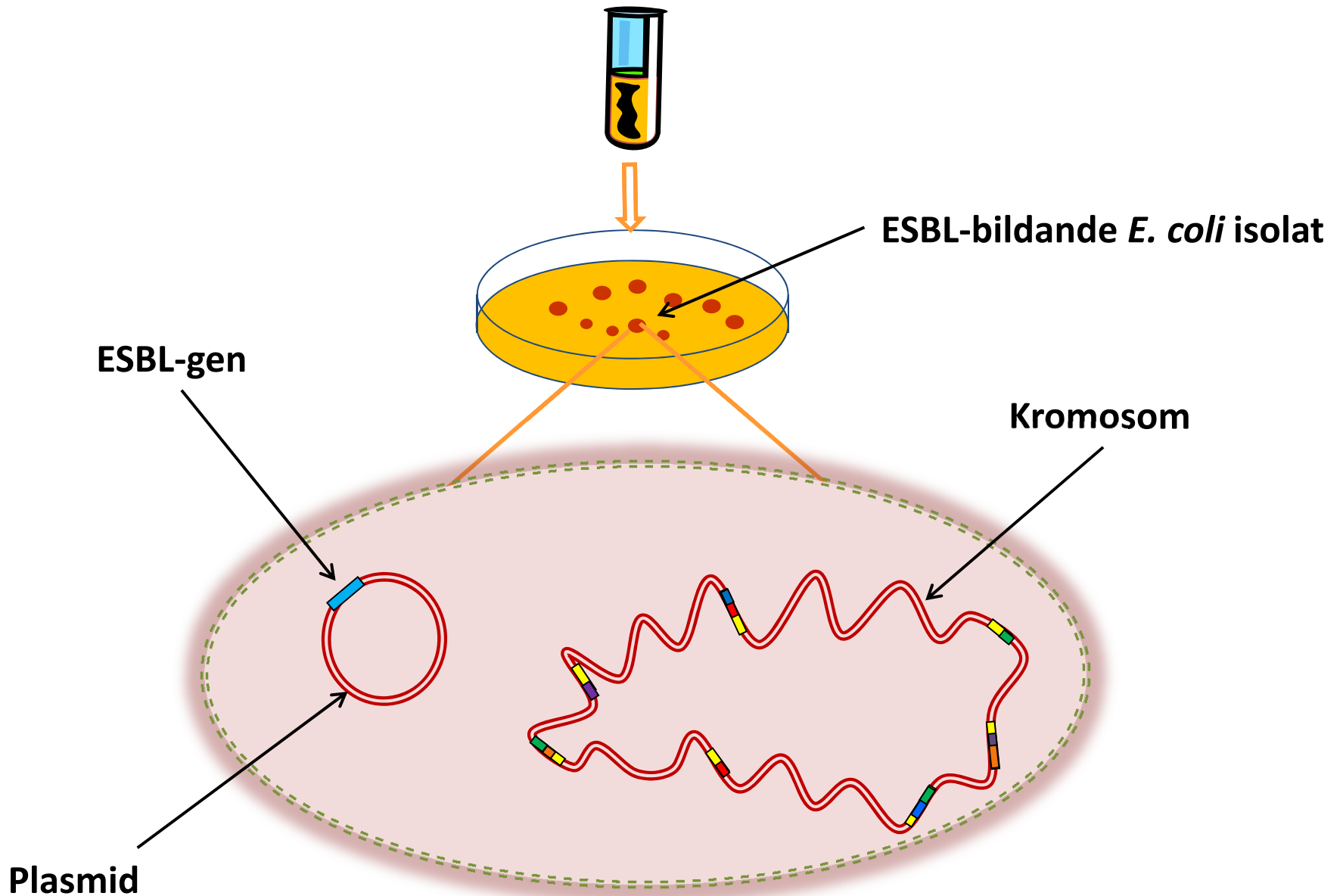
Vad innebär detta?

Blir vi sjuka av samma ESBL-bildande *E. coli* som hittas i livsmedel och livsmedelsproducerande djur?

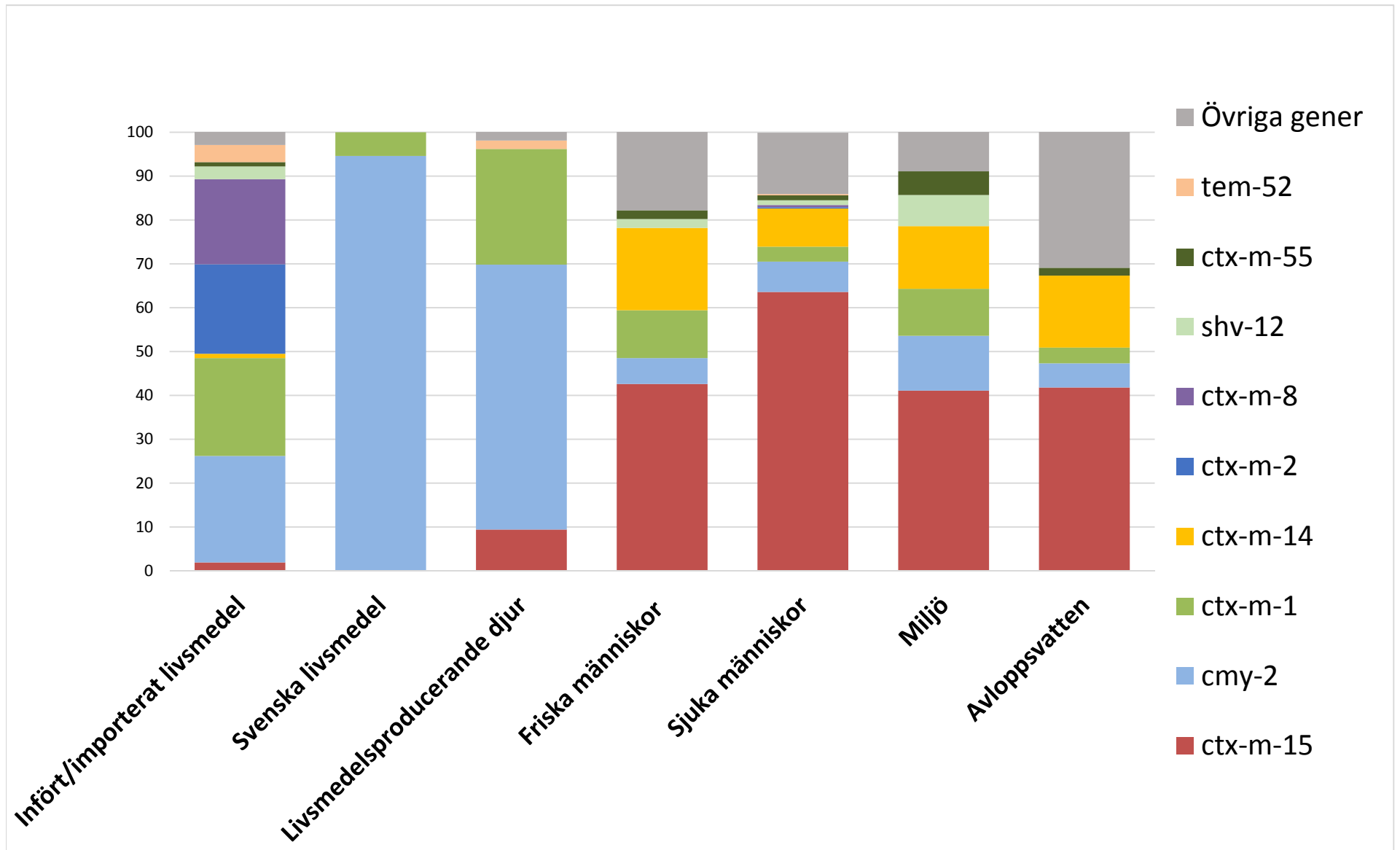
Överlapp av identiska bakterier är mycket litet

Hur kan man veta det, vad är det som jämförs?

De vanligaste ESBL-generna inom i olika provtyper (procent)

Vertikal spridning i produktionspyramiden

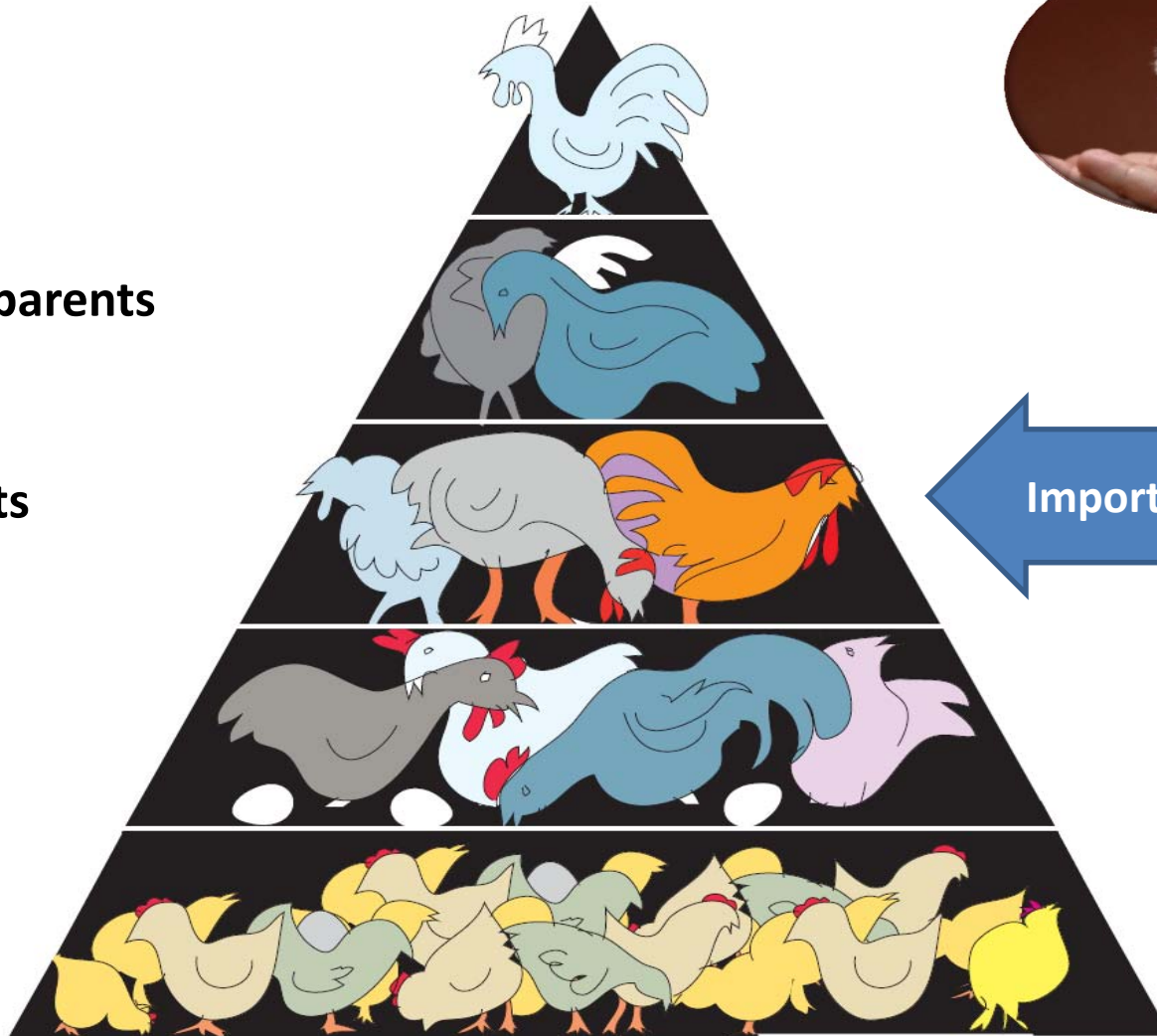
Pedigree

Great grandparents

Grandparents

Parents

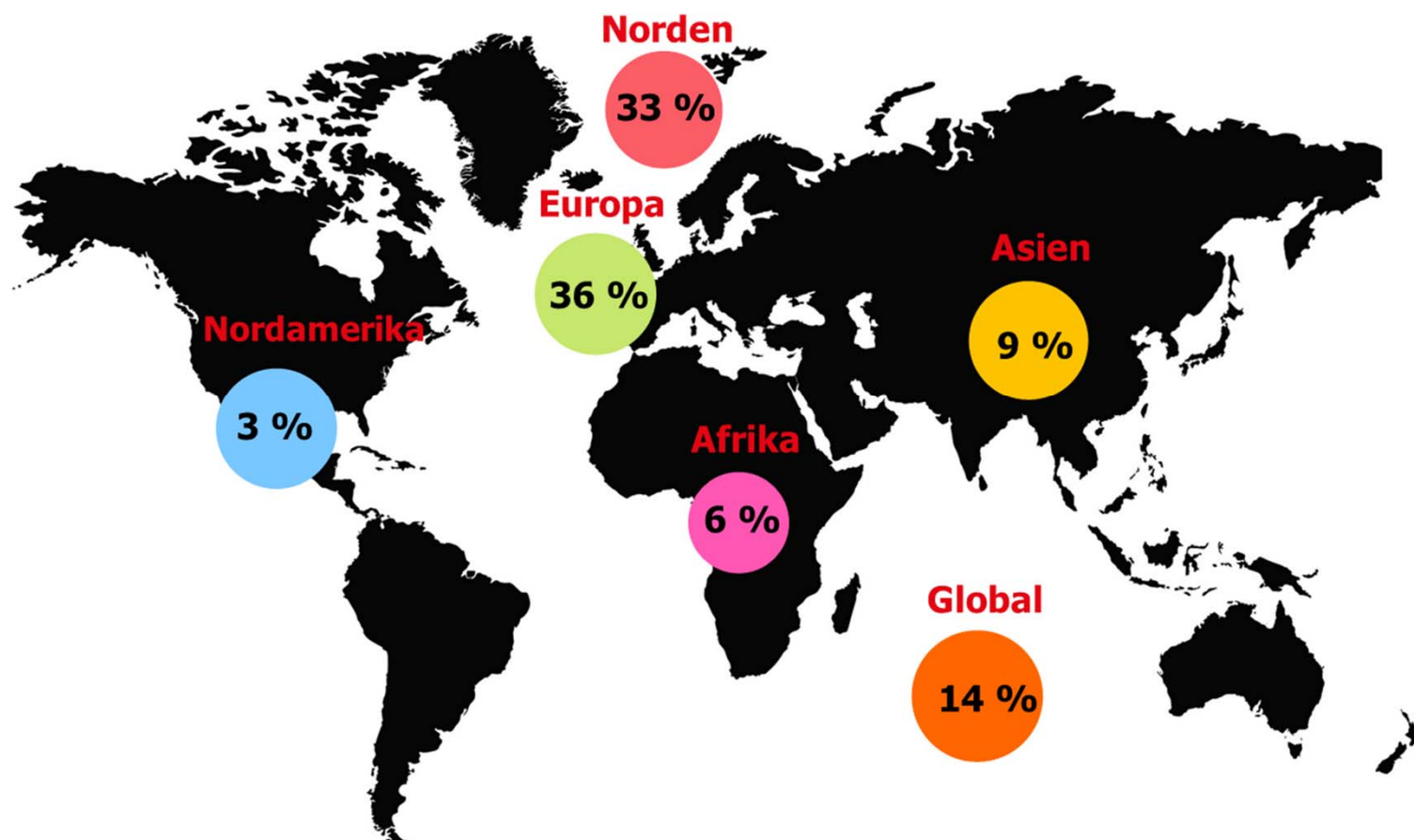
Broilers

Källa: O Nilsson et al. 2014 J Antimicrob Chemoter

Nästan var tjugonde person i Sverige har ESBL-bildande *E.coli* i tarmen

Andel bärare som rest till olika länder de senaste 6 månaderna

Resa utanför Norden ökar risken att bli bärare

All användning av antibiotika bidrar till resistens

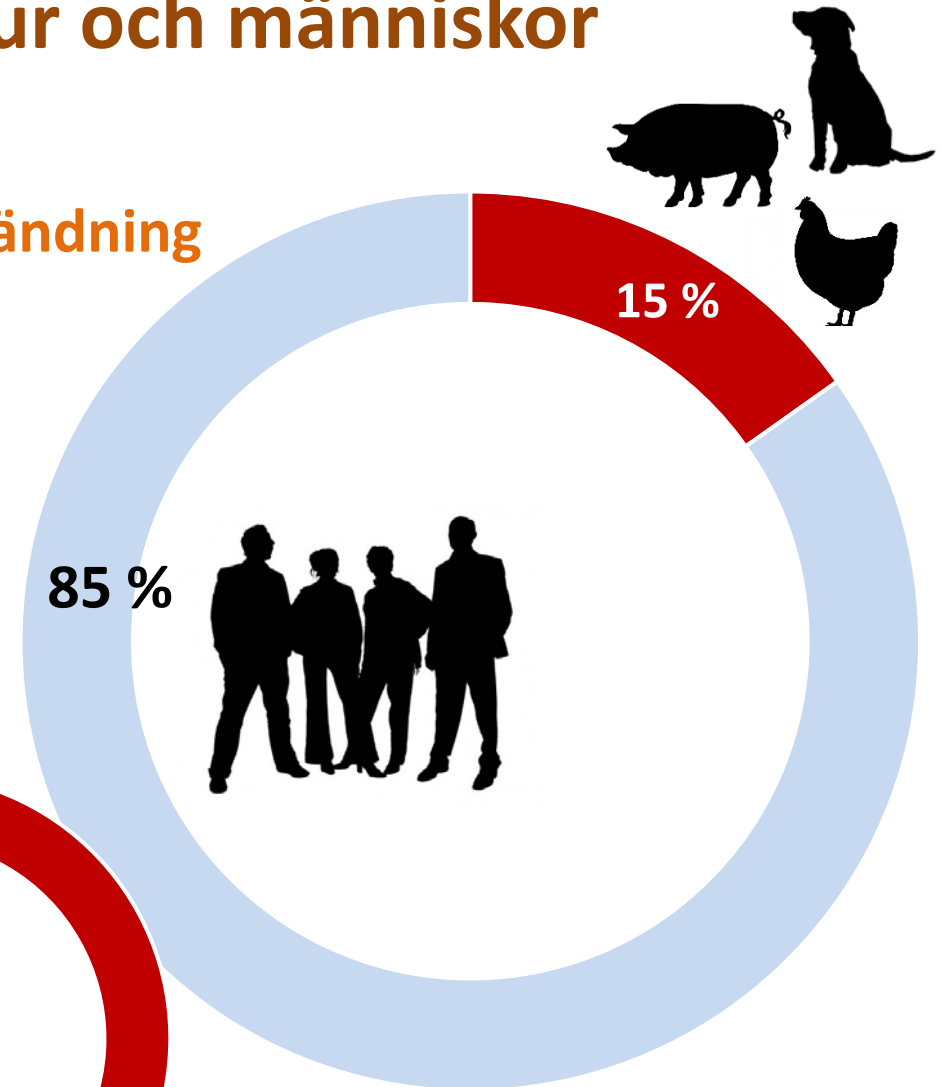
- Stort antibiotiketryck på sjukhusen
"Hot spot"
- Mest antibiotika utanför sjukhus

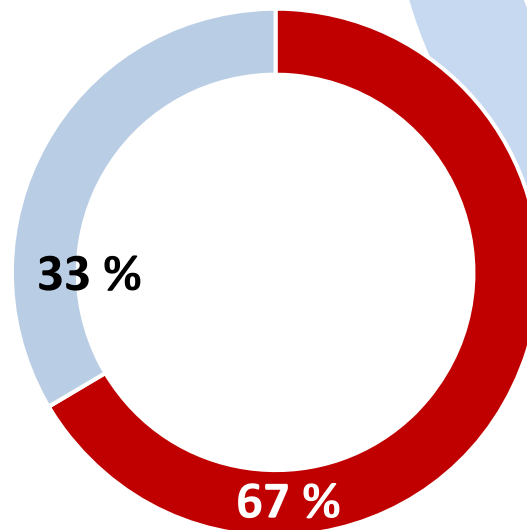

Antibiotika till djur och människor

Antibiotika-användning
i Sverige

Antibiotika-användning i
världen

Är ESBL-bildande *E.coli* även resistenta mot andra antibiotikaklasser?

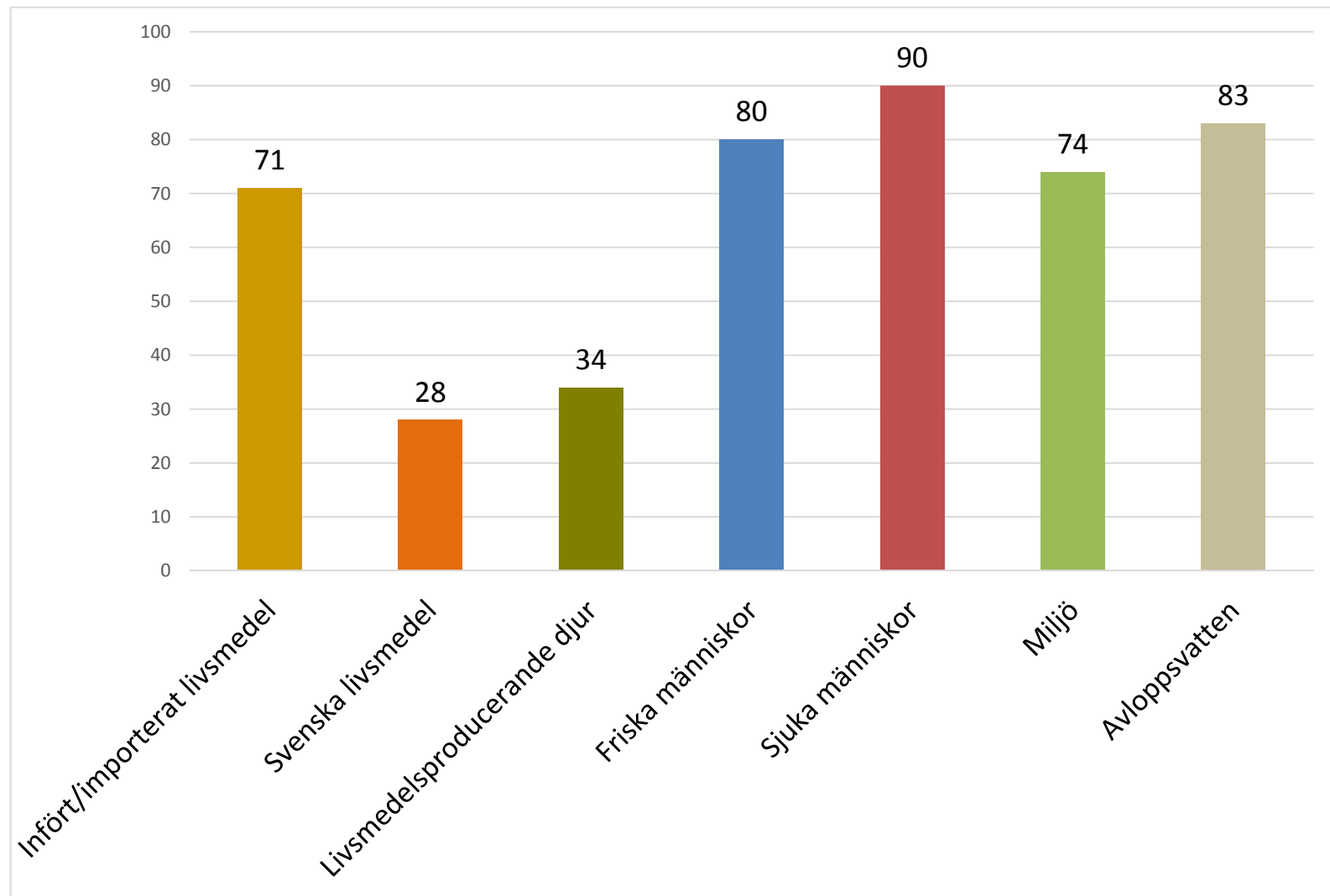
Ja, till stor del

Problem för att de är motståndskraftiga mot många
behandlingsalternativ

Vilka prover har mest multiresistens?

Procent multiresistenta ESBL-isolat

Sammanfattningsvis...

- ESBL-bildande *E. coli* finns i vår omgivning
- Livsmedel i Sverige liten betydelse för ESBL i sjukvården
- Litet överlapp av ESBL-gener i livsmedel, djur och människor
  - Möjlig spridning?
- Resultatet är en ögonblicksbild idag

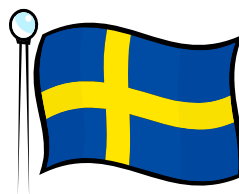

Att ta med...

- Viktigt att myndigheter, bransch och andra aktörer samarbetar
- Alla har ansvar för att begränsa spridning av antibiotikaresistens
- Svenska modellen håller resistens nere, fortsatt så

God livsmedelshygien

God djurhållning

**Övervakning och
samverkan**

God vårdhygien

Tack alla som varit med!

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Kommuner

Sjukhus och sjukhuslaboratorier

Frivilliga till bärarskapsstudien

Personal vid vattenverk

Forskare vid Linnéuniversitetet

Forskare vid Karolinska institutet

Referens- och styrgrupp

Tack för oss!

